

Nu kunde man vel sige, at det er en god Ting, at disse Anstalter have en Kapital til at bygge videre for, til at ændre Anstaltsdriften for o. s. v. Dertil vil jeg sige: Nej, det er en meget farlig Ting, thi saa er det ikke os, der bestemme, om et Byggeforetagende er nødvendigt eller ej; saa er det Direktionen i Forbindelse med den tilfældig fungerende Minister. Jeg vil her ogsaa betone, at ingen af Anstalternes Direktioner, hverken den for Ebberødgaard eller for de Kellerske Anstalter, har ved de af dem tidligere gennemførte Byggeforetagender gjort sig fortjent til et saadant Tillidsvotum, som ligger i en Tilslutning til de her i Lovforslaget gjorte Bemærkninger. En helt anden Side af Sagen er den, at Statsrevisorerne og dette Tings Statsrevisionsudvalg stadig have hævdet, at Driften maa føres paa en saadan Maade, at den giver Overskud. Det er ikke Meningen, at, blot fordi Anstalterne faa en Udgift paa f. Eks. 10 Kr. 25 Øre, de da straks skulle komme løbende til Statskassen. Der maa være et Overskud til Præstigninger osv. Men noget ganske andet er at gaa med til en Bemyndigelse til at opsamle Kapital, som i Tidens Løb kunde benyttes til at fortsætte med de meget kostbare Byggeforetagender. Jeg skal tillade mig, naar jeg kommer til at omtale de enkelte Paragraffer, specielt § 8, at henstille til den højtærede Minister at forhandle med os om en Ændring i denne Paragraf, der maaske kunde føre til en saadan Ordning, at den Forskel i Opfattelsen fra, hvad der hidtil har været gjort gældende i dette Ting, som nu gøres gældende i Lovforslagets Bemærkninger, maaske kunde fjernes.

Der er paa samme Spalte i Bemærkningerne en anden lille Ytring, som jeg kun skal tage Hensyn til, fordi den staaar paa denne Spalte. Der staaar, at, naar der henses til den ulige større Driftsudgift ved de nærmest tilsvarende Statsanstalter (ca. 1,000 Kr. for hver Elev i Døvstumme- og Blindeinstitutterne uden Hensyntagen til Værdien af Grund og Bygninger), er det en ret billig Maade, hvorpaa Privatdriften foregaar ved de Kellerske Anstalter. Jeg vil rigtignok spørge: hvad er dette? Blev der ikke i sin Tid i det Udvalg, som

behandlede denne Sag, udtrykkelig indskærpet os — den Gang drejede det sig om at faa Tinget til at bevilge Anstalternes Flytning til Brejning —, at vi slét ikke kunde sammenligne Kostbarheden ved Blinde- og Døvstummeinstitutterne med Kostbarheden ved Aandssvageanstalterne, hverken med Hensyn til Bygningerne, fordi der er ganske andre Fordringer med Hensyn til dem ved et Blinde- og Døvstummeinstitut end ved en Aandssvageanstalt, eller med Hensyn til de daglige Administrationsudgifter. Til Sammenligning angaaende Udgifterne henviste man til Norge for at give os Tillid og Fortrøstning til Bevillingen af det forlangte Beløb. Det gælder kun om at pumpe saa meget ud af Kommunekasserne og Statskassen som muligt, og derfor kommer man med en Antydning her — den skal nok senere blive benyttet — om, at Døvstumme- og Blindeinstituttet tager 1,000 Kr. for hver Elev, medens Aandssvageanstalterne kun tage 600 Kr.

Et andet Hovedpunkt, jeg vil henlede den højtærede Ministers Opmærksomhed paa, er Spørgsmaalet om Forstanderen, Professor Kellers fremtidige Stilling over for den her foreslaaede ny Ordning af Direktionen. Bemærkningerne give maaske nok et Indtryk af, hvilken Stilling han vil komme til at indtage, men Bestemmelserne derom ere med stor Dygtighed spredte paa forskellige Steder i Bemærkningerne. Jeg skal kun sammenholde to af disse Steder. Det første Sted staaar der: „Med Hensyn til den nuværende Forstander, Professor Chr. Kellers Stilling vil Ministeriet i den foran berørte Vedtægt tage det behørlige Forbehold om, at Bestyrelsen først efter hans Fratrædelse faar den udvidede Myndighed, som her er Tale om.“ Det er meget klart, men tidligere i Bemærkningerne staaar der om denne Sag, at man forbeholder Forstanderen Ret til at deltage i Direktionens Forhandlinger, naar de vedrøre Anstalternes daglige Drift. Det hedder: „idet man i Forbindelse hermed vil opretholde hans Kompetence til at gøre Forslag om Reglementer og Aarsbudgetter og til at foretage Ansættelser m. m. i Overensstemmelse med de hidtil gældende Regler“. Nu vil jeg gerne spørge om: Hvilke Magtmidler faar denne Direktion lige over for Professor